

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Václava Novotného v právní věci žalobce **Ing. A. K.**, správce konkursní podstaty úpadce Č. p. l., a. s., proti žalovanému **Finančnímu úřadu v Děčíně**, se sídlem Řetězová ulice 1369/2a, Děčín, zast. JUDr. H. K., pracovníci Finanční ředitelství v Ústí nad Labem, Velká hradební 61, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 5. 2003, č. j. 15 Ca 537/2002 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í:

Kasační stížností v níž stěžovatel uplatňuje důvod ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.) se domáhá zrušení výše označeného rozsudku krajského soudu, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 15. 11. 2002, č. j. 124148/02/178913/5307, kterým byla zamítnuta reklamacie proti rozhodnutí o přeplatku ze dne 14. 6. 2002, č. j. 77398/02/178913//5307. Nesprávné posouzení věci spočívá dle jeho názoru zejména v tom, že soud nevzal v úvahu všechna příslušná ustanovení zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, zejména ust. § 33 odst. 3, které stanoví, že k úhradě pohledávek konkursních věřitelů nelze použít prostředky, s nimiž je možné podle zvláštního zákona naložit jen stanoveným způsobem. Vzhledem k tomu, že pouze zákony č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků a zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty vymezují pojem vratitelný přeplatek na dani a upravují problematiku vracení nadměrných odpočtů, přičemž zároveň stanoví, jakým způsobem lze se vzniklým přeplatkem nakládat,

má stěžovatel za to, že také přeplatek na dani či nadměrné odpočty na dani z přidané hodnoty lze považovat za prostředky, s nimiž podle zvláštního zákona lze naložit jen stanoveným způsobem a jež nepatří do konkursní podstaty. Vzhledem ke skutečnosti, že ve smyslu ust. § 14 odst. 1 písm. i) zákona o konkursu a vyrovnání je nepřipustné pouze započtení na majetek patřící do podstaty, nemohlo zde dojít k nezákonnému postupu správce daně. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku.

Žalobce v písemném vyjádření označil kasační stížnost za nedůvodnou, neboť krajský soud posoudil dle jeho přesvědčení věc správně v souladu se zjištěným skutkovým stavem a právními předpisy. Dle jeho názoru není možno ust. § 33 odst. 3 zákona o konkursu na daný případ použít, neboť na něj nedopadá. Komentáře k zákonu o konkursu a vyrovnání v souvislosti s uvedeným ustanovením zmiňují zpravidla prostředky určené na rekultivaci podle zákona o odpadech, prostředky určené pro likvidaci jaderného odpadu podle atomového zákona a finanční rezervy určené na vypořádání důlních škod podle horního zákona. Kromě toho případný úkon správce daně směřující k započtení je v rozporu s ust. § 14 odst. 1 písm. i) zákona o konkursu a vyrovnání. Stěžovatel se nepřipustně dovolává v kasační stížnosti důvodu, který neuplatnil v žalobě, když v napadeném rozhodnutí není uvedeným ustanovením argumentováno a tudíž ani touto argumentací se nezabýval krajský soud. Stěžovatel se tak dovolává důvodu, který neuplatnil před soudem, ačkoliv tak učinit mohl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem v mezích důvodů uplatněných ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze spisového materiálu, tak jak byl soudu předložen, bylo zjištěno, že žalobce vykázal v podaném daňovém přiznání k dani z přidané hodnoty za měsíc duben 2002 nadměrný odpočet ve výši 1 438 009 Kč; o přeplatku, který vyměřením nadměrného odpočtu vznikl, správce daně – Finanční úřad v Děčíně rozhodl dne 14. 6. 2002 rozhodnutím č. j. 77398/02/178913/5307 tak, že přeplatek ve výši Kč 930 164 vrátil a zbývající část převedl ve smyslu ust. § 64 odst. 2 na úhradu nedoplatku na dani z nemovitostí ve výši 29 398 Kč, úhradu daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků ve výši Kč 472 747 a úhradu poplatků dle zákona č. 389/1991 Sb. ve výši Kč 5700. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel reklamaci ve smyslu ust. § 53 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, v níž namítá nezákonnost postupu správce daně spočívající v nepřipustném započtení. Nadměrný odpočet byl vyměřen po účinnosti prohlášení konkursu, je tedy příjmem podstaty a podle ust. § 14 odst. 1 písm. i) zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání nelze takové započtení provést.

Reklamací žalovaný dne 15. 11. 2002 rozhodnutím č. j. 124148/02/178913/5307 zamítl s odůvodněním zákonného postupu, který stanoví ust. § 37a zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty a ust. § 64 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, o které rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem dne 21. 5. 2003, č. j. 15 Ca 537/2002 - 26 tak, že rozhodnutí správního orgánu zrušil pro nezákonnost a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud se ve svém rozsudku neztotožnil s námitkou žalovaného, že napadené rozhodnutí je vyloučeno ze soudního přezkumu pro jeho procesní povahu, neboť takovou povahu mít nemohlo, když výrazně zasahovalo do majetkových poměrů žalobce. Dále soud dospěl k závěru, že zápočtem přeplatku na dani z přidané hodnoty na úhradu nedoplatků na jiných daních postupoval

žalovaný v rozporu s ustanovením § 14 odst. 1 písm. i) zákona o konkursu a vyrovnání, proto rozhodnutí žalovaného o reklamaci pro nezákonnost dle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil. Současně žalovaného zavázal právním názorem, v němž vyslovil, že po prohlášení konkursu nelze započíst daňový přeplatek na nedoplatek na jiné dani a vzniklý přeplatek je třeba vrátit, aby mohl tvořit součást konkursní podstaty úpadce.

Proti rozsudku krajského soud podal žalovaný - nyní stěžovatel kasační stížnost.

O kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29. 7. 2004 č. j. 5 Afs 19/2003 - 51 tak, že rozsudek krajského soudu zrušil. Vycházel přitom ze závazného stanoviska přijatého ve smyslu ust. § 12 odst. 2, § 19 odst. 2 a § 20 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní Plénium NSS dne 29. 4. 2004, přitom dospělo k závěru, že podmínka vratitelnosti přeplatku musí být splněna jak správcem daně při postupu dle § 64 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, tak i plátcem, pokud pro konkursní podstatu chce nadměrný odpočet získat. Daňový přeplatek potom lze vrátit daňovému subjektu jen za předpokladu, že se jedná o vratitelný přeplatek, to jest není-li evidován na žádném z jeho osobních účtů žádným správcem daně nedoplatek na dani, přičemž není rozhodné, zda nedoplatek vznikl před nebo po prohlášení konkursu. Postup správce daně není nezákonný, postupuje-li při vrácení přeplatku v souladu s podmínkami pro jeho vrácení stanovenými daňovými předpisy.

Na základě podané ústavní stížnosti proti tomuto rozsudku Ústavní soud nálezem ze dne 28. 7. 2005 sp. zn. III ÚS 648/04 rozsudek Nejvyššího správního soudu zrušil. Přitom podstatu právního názoru, obsaženého v citovaném stanovisku Nejvyššího správního soudu zásadním způsobem zpochybnil. *Ratio decidendi* zmíněného nálezu lze shrnout tak, že „*ustanovení § 14 odst. 1 písm. i) zákona o konkursu a vyrovnání je zvláštním právním předpisem, zakotvujícím nepřipustnost kompenzace nejen soukromoprávních, nýbrž rovněž veřejnoprávních pohledávek. Jako takové má proto v pozici speciální úpravy přednost před úpravou obecnou, obsaženou v ustanoveních § 59 odst. 3 písm. e), § 40 odst. 11 a § 64 odst. 2 daňového řádu. Rozhodnutí obecných soudů, jež uvedenou souvztažnost norem jednoduchého práva neakceptují, ocitají se z tohoto důvodu v rozporu s ustanoveními čl. 4 odst. 4 a čl. 11 odst. 1 Listiny.*“

Nejvyšší správní soud vázán ve věci právním názorem Ústavního soudu obsaženém ve zrušovacím nálezu, na jehož odůvodnění dále odkazuje, shledal postup krajského soudu zákonným, a proto kasační stížnost postupem podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.; stěžovatel nebyl ve věci úspěšný a žalobce náklady řízení neúčtoval.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120s. ř. s.).

V Brně dne 21. října 2005

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu